

**CSALÁDI ÉLETRE NEVELÉS SZAKTERÜLETEN PEDAGÓGUS-SZAKVIZSGÁRA FELKÉSZÍTŐ
SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK**

Képzési terület, képzési ág:	pedagógusképzés képzési terület
Képzési ciklus:	pedagógus szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzés
Képzési forma (tagozat):	levelező
A szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Képzési idő:	4 félév
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	120
Az összes kontakt óra száma	600
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege:	--
A szakért felelős oktató:	Dr. Engler Ágnes
Felvételi követelmény:	a) alapképzésben (BSc/BA), mesterképzésben (MSc/MA) szerzett pedagógus végzettség és szakképzettség, továbbá pedagógus munkakörben eltöltött 3 éves gyakorlat vagy b) egyetemi/főiskolai szintű pedagógusi végzettség és szakképzettség, továbbá pedagógus munkakörben eltöltött 3 éves gyakorlat.
Bemeneti feltétel:	egyetemi vagy főiskolai diploma
Oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése:	Szakvizsgázott pedagógus a családi életre nevelés szakterületen
A szak képzési formái és a képzési idő:	főiskolai vagy egyetemi szintű szakirányú továbbképzés, 4 félév

- 1. A szakirányú továbbképzés megnevezése:** Családi életre nevelés pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzési szak
- 2. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:** Szakvizsgázott pedagógus a családi életre nevelés szakterületen
- 3. A szakirányú továbbképzés képzési területe:**pedagógusképzés képzési terület
A felvétel feltétele: a) alapképzésben (BSc/BA), mesterképzésben (MSc/MA) szerzett pedagógus végzettség és szakképzettség, továbbá pedagógus munkakörben eltöltött 3 éves gyakorlat vagy
b) egyetemi/főiskolai szintű pedagógusi végzettség és szakképzettség, továbbá pedagógus munkakörben eltöltött 3 éves gyakorlat.
- 4. A képzési idő:** 4 félév
- 5. A képzés során megszerzendő kreditek száma:** 120 kredit
- 6. A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerzhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:**

a) Elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerzhető ismeretek

A képzés felkészítést nyújt:

- A családi életre nevelés koncepciójának megismertetésére, valamint elméleti háttérének, alkalmazási területeinek, módszereinek elsajátítására annak érdekében, hogy a pedagógusok és szakemberek megfelelően hasznosítsák azokat nevelői és oktatói munkájukban.
- A családi életre nevelés mint önálló tantárgy bevezetésére, megvalósítására és működtetésére a helyi tanterv által nyújtott lehetőségek szerint.
- A családi életre nevelés témaköreinek a különböző tantárgyakba történő hatékony integrálására, elméleti és gyakorlati tartalmának átadására a keret-tantervben foglaltaknak megfelelően.
- A különböző korosztályokat oktató és nevelő pedagógusok számára felkészítést nyújt a családi életre történő felkészítéshez, gyakorlatorientált módon, az életkori sajátosságok figyelembe vételével.
- A családi életre nevelés tárgyához kapcsolódó szervezetekkel, intézményekkel, szakemberekkel történő kapcsolatfelvételre és együttműködésre.

- A szerzett ismereteket és a fejlesztett kompetenciákat alkalmazhatóvá tételéhez felkészítést nyújt a munkavégzésben és a társadalmi szerepvállalásban.
- b) A képzés során a hallgató következő képességeinek, kompetenciáinak kialakítása és fejlesztése valósul meg
- kommunikációs képesség és készség
 - probléma-felismerés és problémamegoldás
 - konfliktuskezelés
 - empátia
 - tolerancia
 - együttműködés
 - életkori sajátosságok felismerése és azokhoz való alkalmazkodás
 - a különböző korosztályok tanításához szükséges módszertani repertoár használata
 - intézmények közötti koordináció
 - kapcsolatépítés, információ-gyűjtés
- c) A szakképzettség alkalmazási területei:
- köznevelési intézmények nevelői és oktatói munkájában
 - neveléssel és oktatással foglalkozó intézmények tevékenységében
 - felsőfokú intézmények tanárképzésében

1. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditértékek:

Kötelező ismeretkörök: 55 kredit

Közigazgatási vezetési ismeretek: 5 kredit

Magyarország alkotmányos alapjai, a közigazgatás felépítése és működése, alapvető államháztartási ismeretek, a közigazgatási eljárás szabályai az oktatásügyben, európai uniós alapismeretek.

A nevelési-oktatási intézmény mint szervezet: 23 kredit

A köznevelési intézmény működése és annak jogi szabályozása, hazai fejlesztési és EU-s prioritások; szervezeti kultúra, az intézmény vezetése, intézményszintű tervezés, információáramlás, kommunikáció; innováció és szervezetfejlesztés, az intézmény képének tudatos alakítása; az intézményvezetés gyakorlata.

Az intézmény és környezete: 11 kredit

Fenntartói jogok és kötelezettségek, egyeztetési mechanizmusok és fórumok, a családdal való kapcsolattartás és intézményes formái; az együttműködések gyakorlata, az intézmény természeti és épített környezete.

A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága: 10 kredit

A hatékonyság mutatói, mérési lehetőségei; a tanulói és a pedagógusi munka értékelése; a minőségbiztosítás módszerei; tanári, tanulói és szülői szerveződések; az intézményi légkör szociálpszichológiai jellemzői, összefüggése a teljesítménnyel, a mérés, értékelés gyakorlata.

Az integráció és szegregáció kérdései: 1 kredit

Hátrányos megkülönböztetés, az esélyegyenlőség elve, fenntartói megoldások az integrációra, szektorközi együttműködés.

A pedagógus a nevelési-oktatási intézmény szervezetében: 2 kredit

A pedagógus szerepei, munkatevékenységei; pedagógiai folyamattervezés, intézményi feladatok megszervezése, együttműködés; szakmai önismeret és önreflexió a pedagógiai gyakorlatban; a pedagógusok mentálhigiénéje, konfliktusok és kezelésük; a pedagógus tevékenységét segítő új eljárások, módszerek, technikák; az oktatási folyamat tervezése, osztályozás, értékelés.

Sajátos pedagógiai, pszichológiai ismereteket és módszereket igénylő személyek, illetve csoportok nevelése-oktatása: 3 kredit

A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók köre, a pszichés fejlődés zavarai miatt sajátos nevelési igényűvé nyilvánított gyermekek, tanulók vizsgálatával kapcsolatos eljárások; egészségnevelés, egészségfejlesztés, mentálhigiéné, drogmegelőzés; hátrányos helyzetűek, lemaradók, fogyatékosok együttnevelése, az integráció feltételei; nemzeti és etnikai kisebbségek az oktatásügyben; az élethosszig tartó tanulás, felnőttoktatás.

Választható ismeretkörök: 55 kredit

Család és nevelés: 9 kredit

A nevelés alapkérdései, család fogalma és típusai, szülői szerepek, családi életciklusok, gyermekkor és ifjúság, szocializáció, család és a háztartás, gyermekvédelem, család és a köznevelési intézmények, családi háttér és iskolai eredményesség.

Család és társadalom: 15 kredit

Népesedési tendenciák, szülők és a felnővekvő generációk, strukturális változások, pályafejlődés, a család történeti változásai, etika, magatartás, közösség, családjog, társadalmi szerepvállalás, átörökölt nevelési mintázatok, társadalmi integráció.

Családi életre nevelés a gyakorlatban: 11 kredit

Családi életre nevelés megjelenése az iskolai tantárgyakban, a család témájának módszertani integrációja, a családi életre nevelés megjelenése az extracurriculáris tevékenységekben, pénzügyi ismeretek a családban, szupervízió, a pedagógiai gyakorlatban felmerült esetek megbeszélése, az osztályfőnök szerepköre, külső szakmai segítség (pl. védőnő, pszichológus, lelkész) igénybe vétele a családi életre nevelésben.

Család és életminőség: 10 kredit

Gyermekegyógyászat és a család, a család kötelességei a gyermek fizikai és lelki gondozásban, szülői felelősség az egészséges életmódra való nevelésben, beteg gyermek a családban, gyógypedagógiai fejlesztés, mentálhigiéné a családban, deviancia formái és a prevenció.

Választható tárgy 10 kredit

Jogi ismeretek: 3 kredit

A gyermekvédelem alapfogalmai, a szülői és gyermeki jogok, a magyarországi gyermekvédelmi rendszer, gyermekek sérelmére elkövetett bűncselekmények családon belüli erőszak, gyermekbűnözés, szűkebb és a tágabb környezet felelőssége és lehetőségei.

Életkorok pedagógiája: 2 kredit

Életkori jellemzők és sajátosságok, családi életciklusok és családi szerepek, nevelési stílus, nevelési légkör, diszfunkcionális család.

Kutatások a családszociológiában: 3 kredit

Kutatási eredmények bemutatása különböző aspektusokból, a házasság és a szülővé válás szociológiai kérdései, a gyermekvállalás és a gyermeknevelés társadalmi összefüggései, családi erőforrások és hatásaik, családon belüli munkamegosztás szociológiája.

A család az életmódkutatás szemszögéből: 2 kredit

Az életmód fogalma, családi életciklusok és életmód, a nukleáris család életmód-szemponturn megközelítése, a család mint az időmérleget befolyásoló tényező, a jóllét kérdésköre és családi összetevői.

Család a generációkon át: 3 kredit

A családi élet mint szocializációs színtér, a korai kötődés hatása a felnőttkori párkapcsolatok minőségére, a szülői mintázatok megjelenése a prokreációs családban, a nagyszülővé válás folyamata, az orientációs és a prokreációs család kapcsolata.

2. A szakdolgozat kreditértéke: 10 kredit

**KÖTELEZŐ ISMERETKÖRÖK TANTERVI HÁLÓJA
(AZONOS A PEDAGÓGUS SZAKVIZSGA KÖZÖS KÉPZÉSI SZAKASZÁVAL)**

Kód	Tantárgynév	I. félév			II. félév		
		kontakt óraszám	zárás	kredit	kontakt óraszám	zárás	kredit
Közigazgatási vezetési ismeretek							
SZAG144	Közigazgatási és államháztartási ismeretek	15	k	4			
SZEU144	Európai oktatásügyi integrációs folyamatok	10	k	3			
A nevelési-oktatási intézmény mint szervezet							
SZTI144	Tanügyigazgatási és jogi ismeretek	10	k	3			
SZSZV244	Szervezetfejlesztés és vezetési kultúra				15	k	4

SZIK144	Intézmény és környezete	10	gy	3			
A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága							
SZIN144	Intézményértékelés és a tanulói, tanári munka értékelése	10	gy	4			
SZMI212	Minőség-ellenőrzés, minőségértékelés, minőségfejlesztés				15	k	4
A pedagógus a nevelési-oktatási intézmény szervezetében							
SZPF244	Pedagógiai folyamattervezés és -szervezés				10	gy	3
SZT244	Szakmai önismeret				15	gy	4
Az integráció és szegregáció kérdései							
SZESZF144	Esélyegyenlőség, szektorközi együttműködés, fenntartói megoldások	15	gy	4			
Sajátos csoportok nevelése, oktatása							
SZME144	Egészségpszichológia és az egészségre nevelés kérdései	15	gy	3			
SZSP211	Sajátos nevelési igényű gyerekek nevelés, oktatása				15	k	5
SZGY244	Gyermekek és ifjúságvédelem, hátrányos helyzet kezelése				15	gy	5
SZFE244	Az élethosszig tartó tanulás, a felnőttoktatás kérdései				10	gy	4
SZSZ200	Szigorlat*					Sz	2
		85		24	95		31

*A szigorlat résztárgyai:

- Intézményértékelés és a tanulói, tanári munka értékelése
- Pedagógiai folyamattervezés és -szervezés
- Gyermekek és ifjúságvédelem, hátrányos helyzet kezelése

VÁLASZTHATÓ ISMERETKÖRÖK TANTERVI HÁLÓJA

Kód	Tantárgynév	III. félév			IV. félév			
		óra-szám	zárás	kredit	óra-szám	zárás	kredit	
Család és nevelés								
	A család nevelésszociológiai megközelítésben	10	k	3				
	Ifjúság- és családszociológia	10	k	3				
	A gyermekvédelem pedagógiája				10	k	3	
	Párkapcsolati és családi karrier				10	gy	3	
Család és társadalom								
	A szülői szerep összetevői a gyermek pályafejlődésében	10	gy	3				
	A családjog alapja	10	k	3				
	Gyermekek- és családkép-történet				10	gy	3	

	Etika, magatartás, közösség és család				5	k	3	
	Vizsgálatok a családi életre nevelésben (Szakdolgozati kutatómódszertan)	10	gy	3				
Családi életre nevelés a gyakorlatban								
	Szupervízió	10	gy	3				
	A családi életre nevelés gyakorlata tantárgyi és extracurriculáris keretek között				10	gy	3	
	Pénzügyi kultúra a családban	5	gy	2				
Család és életminőség								
	Család és a gyermekgyógyászat	5	gy	2				
	Család és a gyógypedagógia				5	gy	2	
	Mentálhigiéné a családi életben				10	gy	3	
	Deviancia megelőzése és kezelése	5	gy	3				
Választható tárgyak (10 kreditet kell teljesíteni)								
	A gyermekvédelem jogi alapjai, a családon belüli erőszak és a gyermekbűnözés				10	k	3	
	Életkorok pedagógiája	10	gy	2				
	Kutatások a családszociológiában	10	gy	3				
	A család az életmódkutatás szemszögéből				10	gy	2	
	Család a generációkon át				5	gy	3	
	Szakdolgozat				5	ai	10	
Összesen:		90*		28*	90*		37*	

Jelölések: k = kollókvium; gyj = gyakorlati jegy; sz = szigorlat

* Mind a III., mind a IV. félévben 5-5 kredit szabadon választható teljesítése esetén, amely félévente összesen 20-20 óra.

A képzés teljes óra- és kreditterhelése:

	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	Összesen
Kontakt óraszám	85	95	90	90	360
Kreditszám	24	31	28	37	120
Elmélet/gyakorlat-arány	35/50	45/50	30/60	30/60	140/225